



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 143/16
V Lucemburku dne 21. prosince 2016

Rozsudek ve věci C-201/15
Anonymi Geniki Etairia Tsimenton Iraklis (AGET Iraklis) v. Ypourgos
Ergasias, Koinonikis Asfalis kai Koinonikis Allilengyis

Unijní právo v zásadě nebrání tomu, aby členský stát za určitých okolností nepovolil hromadné propouštění v zájmu ochrany zaměstnanců a zaměstnanosti

Nicméně v rámci takové vnitrostátní právní úpravy, která musí usilovat o sladění a spravedlivou rovnováhu mezi ochranou zaměstnanců a zaměstnanosti na jedné straně a svobodou usazování a podnikání zaměstnavatelů na straně druhé, zejména nemohou být zákonná kritéria, která musí příslušný orgán uplatnit, aby mohl zabránit návrhu na hromadné propouštění, formulována obecně a nepřesně.

Řecká společnost AGET Iraklis, která produkuje cement a jejímž hlavním akcionářem je francouzská nadnárodní skupina Lafarge, zpochybňuje rozhodnutí ministerstva práce nepovolit provedení jejího návrhu na hromadné propouštění (který počítal s uzavřením závodu v Chalkidě na ostrově na ostrově Euboie a se zrušením 236 pracovních míst). V Řecku platí, že v případě, že strany nedosáhnou ohledně návrhu na hromadné propouštění dohody, může prefekt nebo ministr po posouzení tří kritérií (a sice podmínek na trhu práce, situace podniku a zájmu národního hospodářství) plánované propouštění zcela nebo zčásti nepovolit. Není-li návrh na hromadné propouštění povolen, nelze jej provést.

Symvoulio tis Epikrateias (řecká státní rada), které byla věc předložena, se táže Soudního dvora, zda je takové předchozí správní povolení v souladu se směrnicí o hromadném propouštění¹ a svobodou usazování zaručenou Smlouvami (svoboda, kterou francouzská nadnárodní společnost Lafarge využívá prostřednictvím většinových podílů, které v daném případě vlastní v řecké společnosti AGET Iraklis). V případě záporné odpovědi se řecký soud táže, zda lze řeckou právní úpravu přesto považovat za slučitelnou s unijním právem, neboť Řecko prochází vážnou hospodářskou krizí a potýká se s obzvláště vysokou mírou nezaměstnanosti.

V rozsudku z dnešního dne Soudní dvůr zkoumal nejprve slučitelnost řeckých právních předpisů se směrnicí. V tomto ohledu konstatoval, že **směrnice v zásadě nebrání vnitrostátnímu režimu, který přiznává orgánu veřejné moci pravomoc zabránit hromadnému propouštění** odůvodněným rozhodnutím přijatým po přezkoumání skutečností uvedených ve spise a zohlednění předem stanovených hmotněprávních kritérií, **ledaže takový režim zbavuje směrnici užitečného účinku**. Směrnice může být zbavena užitečného účinku zejména tehdy, pokud vzhledem ke kritériím použitým vnitrostátním orgánem je jakákoliv skutečná možnost zaměstnavatele provést hromadné propouštění prakticky vyloučena.

V projednávaném případě AGET Iraklis tvrdí, že řecké orgány systematicky bránily návrhům na hromadné propouštění, které jim byly oznámeny. Řecký soud projednávající věc tedy bude muset ověřit, zda z důvodu kritérií používaných řeckými orgány je směrnice zbavena užitečného účinku, protože zaměstnavatelé nemají žádnou skutečnou možnost hromadné propouštění provést.

Soudní dvůr zkoumal dále slučitelnost řeckých právních předpisů se svobodou usazování. V tomto ohledu konstatoval, že **řecká právní úprava může představovat závažnou překážku výkonu svobody usazování v Řecku**. Tato právní úprava totiž může činit přístup na řecký trh méně atraktivním a výrazně snižovat, či dokonce vylučovat, možnost jakéhokoliv subjektu z jiného

¹ Směrnice Rady 98/59/ES ze dne 20. července 1998 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se hromadného propouštění (Úř. věst. 1998, L 225, s. 16; Zvl. vyd. 05/03, s. 327).

členského státu, který má v úmyslu svou činnost upravit nebo se jí vzdát, se případně rozloučit s předtím přijatými zaměstnanci. Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že dochází k **omezení svobody usazování**.

Soudní dvůr připomněl, že **takové omezení může být odůvodněno naléhavými důvody obecného zájmu**, jako je ochrana zaměstnanců a podpora zaměstnanosti a zprostředkování práce. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že o **samotné skutečnosti, že členský stát stanoví, že návrhy na hromadné propouštění musí být předem oznámeny vnitrostátnímu orgánu, který má kontrolní pravomoc, umožňující mu za určitých okolností nesouhlasit s takovým návrhem z důvodů souvisejících s ochranou zaměstnanců a zaměstnanosti, nelze mít za to, že je v rozporu se svobodou usazování nebo se svobodou podnikání** zakotvenou Listinou základních práv Evropské unie. Takový režim totiž ze své podstaty nevylučuje jakoukoli možnost provést hromadné propouštění, ale jeho cílem je pouze tuto možnost regulovat tak, aby bylo dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmy souvisejícími s ochranou zaměstnanců a zaměstnanosti (zejména ochranou proti neoprávněnému propuštění) a zájmy souvisejícími se svobodou usazování. Soudní dvůr dospěl k závěru, že takový režim může splňovat požadavky na proporcionalitu a kromě toho se nedotýká podstaty svobody podnikání.

Soudní dvůr poté zkoumal ona tři kritéria, z hlediska kterých musí řecké orgány přezkoumat návrhy na hromadné propouštění. Soudní dvůr konstatoval, že první z kritérií (zájem národního hospodářství) nelze přijmout, jelikož cíle hospodářské povahy nemohou představovat důvod obecného zájmu odůvodňující omezení takové svobody, jako je svoboda usazování. Naproti tomu **zbývající dvě kritéria (situace podniku a podmínky na trhu práce), lze podle všeho a priori vztáhnout k legitimním cílům obecného zájmu, jimiž jsou ochrana zaměstnanců a zaměstnanosti**.

Soudní dvůr však konstatoval, že **tato dvě kritéria jsou formulována velmi obecně a nepřesně**. Dotčení zaměstnavatelé tak nevědí, za jakých konkrétních a objektivních podmínek mohou řecké orgány nesouhlasit s návrhy na hromadné propouštění: situace jsou potenciálně četné, neurčené a neurčitelné a kritéria ponechávají řeckým orgánům široký prostor pro uvážení, který je obtížně kontrolovatelný. **Taková nepřesná kritéria, která nespočívají na objektivních a přezkoumatelných podmínkách, jdou nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení uvedených cílů, a nemohou tedy splňovat požadavky zásady proporcionality**.

A konečně, v odpověď na druhou otázku položenou řeckým soudem Soudní dvůr konstatoval, že **případná existence kontextu vyznačujícího se vážnou hospodářskou krizí a obzvláště vysokou mírou nezaměstnanosti v členském státě nemůže ovlivnit výše uvedené řešení**. Směrnice ani Smlouva o FEU totiž nepočítají s odchylkou na základě existence takového vnitrostátního kontextu.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106